

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTihad", Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

15 Décembre 1925—No 194

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبوعمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغذیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد نھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۱۹۴-۱۵ کانون اول ۹۲۵

ویرمک ایچون بر چوق یا ککش واسطه لر وهم جنسمرک سعادت حالنه خدمت ایتسی لازمکن شیارک فنا مقصدلرده استعمالی ایچون بر چوق یوللرده آچیلمشدر . فناق ایچون تجربه لر تکثر و تشدد ایتمشدر . فرد و هیئت اجتماعی به تهسلک قات قات آرتمشدر .

تأسفه شایان بر کیفیتدرکه مخاربه ایله برلکده جنایت وقانونسزلق دخی آرتمشدر . حربک انتاج ایتدیکی شدید بر « دیسیپلین » و عصی کرکینلکه بر عکس العمل میدانله کلهرک اسکی انضباط زائل اولوق تهسلکه سنده در . اسفایله مشاهده ایدیورز ، که حریت ، امتیازلرینک استعمالی قولای اولان برشی اولمقدن زیاده غایت مشکل مسؤولیتلر تحمیل و موفقیت ایچون جدی غیرت طلب ایدن برشیددر . بعضی کیمسلر ، هیئت اجتماعی حاضره نك منافعتدن مستفید اولمایه غیرالایق ایکن و بشریتک یوکلرینی طاشیه حق یرده موجود انضباط وقانونلره مقاومت ایله باشقه لرک بر چوق بطنلردن بری تأمین ایتش اولدوقلری نتایج حسنه ییقبوب باشقه لرک چالیشقانلق و اداره ایله جمع ایتدکلرینی ضبط واسراف ایتک میلی کوسترمشدر . بو شیلر بشریت ایچون بویوک تهسلکه لدر . وبومشکلات ایله بحق اوغراشان بر اصول اداره حالا موجود دکلدر .

اخلاق تهذیب ایتمکه کی عجزندن دولای بر حکومتی تنقید ایتک موافق دکلدر . اخلاق تهذیب ، جنایتی منع ، فسادی بالعموم نحو ایتک خصوصنده کی ضعفندن طولای حکومتی تنقید ایتک دائماً قولایدر . متحده آمریقانک محلی و ملی حکومتلرینه بویوک اعتماد وار ایسه ده بو ذکر ایتدیکم خصوصلرک چوغی اونلرک دائرة فعالیتندن خارجه در . اونلر بووظیفه یی ایفا ایچون تأسیس ایدله . مشارددر . وایفادن بالکلیه عاجزدر . حکومت مؤسسه نك باشلیجه فعالیت . انتظامی محافظه ، شخص و اموال ایچون امنیت تأسیس وعدالتک اجرایی ایچون وسائط تدارکندن عبارتدر . حکومتک واضع قانونلری ، حکامی ، اجرا هیئتلری بو وظائف ایله مکلفدرلر دائماً خاطرده طوبقی کرکدرکه بز ، فکر انسانینک سربست اولدیغنی و سربست

ایسه ، بتون انسانلری ، خلق ایدرکن ، سعادت ابدیه یه نائل اولمایه مقتضی فضائل ایله متحلی اولاراق یاراتمش اولسه ییدی داها چوق ، داها پارلاق ، کندیسلی ایچون داها شرفی بر مابین ، داها شرفی و داها معظم بر محیط مقربین وجوده کتیرمش اولمازمی ایدی ؟ خلاصه کلام نقایص ایله دولو ، خالقنه عاصی ، حریتی ضروری بر سوءاستعمال یوزندن خسرا نه دوشمه یه معروض بر مخلوق یایماق ایچون انسانی عدمدن چیقارماق داها قیصه بریول اولمازمیدی ؟

اکل بر (الله) ، انسانلرک یرینه یالکیز پک ملایم و مطیع ملکلر یارتماق ایجاب ایدردی . ملکلرک سربست اولدوقلری سوبله نیور ؛ بونلردن بعضیلری معصیتده بولونمشلردر ؛ فقط هیچ اولمازسه جمله سی معصیتده بولونما . مشارددر ؛ جمله سی خداوندلرینه قارشی قیام ایتک ایچون حربتلرینی سوءاستعمال ایتمه مشارددر ؛ الله ، یالکیز ای نوعدن ، هیچ عصیان ایتمه جک صویدن ملانک یارانا مازمیدی ؟ لایحطی ، یاخود فناق یایماق ایچون حریتلرینی هیچ برزمان سوءاستعمال ایتمه جک انسانلر یارانا مازمیدی ؟

اصفیا (Les élus) سواده [آخرتده ، جنتده] کنه ایشله ملک استعدادندن منزدرلر ، یریوزنده دخی کنه ایشله . یه بیلمک حالندن منز ، لایحطی انسانلر یایاما مازمیدی ؟ راهب ملیه

متحده آمریقا رئیس حکومتک نطق

آئیده کی نطق مجتمعه آمریقا رئیس جمهوری مستر (قویج) طرفندن ایکی آی اول [تشرین اولک یکر میسند] واشینگتونده بویوک بر اجتماع خصوصی حضورنده ایراد اولمشدر . نطق ، حیات اجتماعینک اساسلرینه دائر غایت درین نقطه لری حاوی اولدو . غندن مهم اقسملرینی بالترجه اجتهاد قارلرینه عرض ایدیورز .

افندیلر ، هر کسه معلومدرکه حیات حاضره غایت گرفت و چتیندر . بو ، کرک حیات اقتصادی و کرک حیات سیاسیمز حقنده ده صحیحدر . معلومات و علمک توسعی وبونلرک یردیکی بیکی قوتلر سایه سنده جنایت ایشله مک ایچون بی حدود یوللر ، باشقه لرینک شخص و اموالنه زیان

آنحق بر مشترک وجدان ایله انسانلرک کندی کندیلرینی اداره خصوصنده بر حق مقدسه مالک اولدوقلرینی قبول ایدهرز . اهالی حکومتدر . بناء علیه حکومت اهالیدن یوکسک بر درجهیه حیقاماز [۱] و آنلره مالک اولدوقلری بر شیئی ویرهمن . اهالی نه ایسه حکومت او اوله جقدر . حکومت آنحق اهالیده موجود فضائی انکشاف ایتدیره بیلور . هیئت اجتماعیه جرمه جزایله مقابله ایدر و ایتلیدر . فقط جزا مجرمی بر انضباط آلتنده بولوندورسه ده اونی اصلاح و تبدیل ایتز . عاتی ، فسادى دفع ایتز . آنحق خارجی علامتیله معامله ایدر . حکومتک آنحق خارجی علامتلى تداوی ایتمه سندن زیاده برشی یاپلق لازمدر . قانون بر اهالی نی فضیلتکار ایدهرز . بونی آنحق تربیه وجدانیه یاپه بیلور . اصل تأیید ایتک ایستدیکم نقطه حکومتک ، تقویه سی ایچون کندیسنک خارجنده ایمان و تربیه وجدانیه احتیاجنی کوسستمه سیدر . او تقویت بولمقجه سیاسی اجتهاد میوه سز قالیر . فقط ایمان دیرکن دار و رسمی معناسنده بر فرقه مذهبییه آکلامایورم . بونی اک کنیش معناسنده آکلیورم اهالیز بر ناظمه وجدانییه محتاجدر . اگر قانونک افازنده عمومی تکسلاسلر وارسه سبی قانونه رعایت خصوصنده موجود اولان عمومی ضعیفلقدر . بز . هیئت اجتماعیه نی استیلا ایدن فنا شیدلرک کافی دواسی ایچون تربیه وجدانیه نك تاثیرندن باشقه برچاره کورمیورم . هیچ بر شکل حکومت ویا اصول معارف یوقدرکه ، مامول ایدیلن نتیجه نی ادراک ایتسین . حقیقی خلاص ، آنحق فدا کارلق بولی ایله کله بیلیر . فدا کارلق ایسه تربیه وجدانیه نك جوهریدر ، امینم که بو مبادینک دها واسع صورتده آکلاشیلیمه سی ایچون اهالی یه بونک تبلیغ وافهای بویوک فائده لر ویره بیلور . منور بر مدنیت آنحق بویولده باقی قاله بیلور . پروفه سسور : ل . لطفی

[۱] بو کوزل فکری آمریکانک اسبق رئیس جمهوری Roosevelt دخی پک کوزل شرح ایتشدر ۱۶۶ نومرولو (اجتهاد) ده « برجهوبرت و طنداشی » عنوانی باش مقاله ده بو حکیمانه نظر تفصیل اولونمشدر .

اولق لازمکله دیکی اساسنی قبول ایتشدر . صحیحدرکه حکومت ، ذکر ایتدیکم مسائل مشکله نك حلنده یاردم ایده بیلیر . قانون ، فساد اجرا سنه مانع اوله بیلور . فقط معلومدرکه ، اگر قانونک محافظه سی و اجراسی خصوصنده صاعلام و قوی بر افکار عمومییه موجود اولورسه حکومت و قانون بونی اجرا ایده بیلیر . اگر عندالاهالی قانونک محافظه سنه دائر قوتلی و شدید بر قرار موجود اولورسه پولیس قوتلرینک بوتون ترتیبات و غیرتی بوشه کیدر . اهالی طرفنده بویله بر قناعت ایسه حکومتک معرفتیله میدان کتیر یله منیم فکر منجه بو آنحق بر ضابطه وجدانیه ایله میدان کتیر یله بیلیر .

حکومتک بو خصوصنده قوللاندیقی وسائط مهمه دن بریده تعلیم و تربیه در . معلومدرکه جهالت ، فساد ، جنایت یکدیگرینک آرقاداشی اولوب برلکده نمایولورلر . حکومت ملیه مرکز تأسیس ایتدیکی مکتبلر چوقوقار منزه علم ویرمکه برابر اجناس متنوعه دن متشکل هیئت اجتماعیه مزده یا کلش دوشونجه لری دفع ایتک ویرکتله عمومی میدان کتیرمک خصوصنده چوق خدمت ایتمکده درلر . فقط یالکسر عقلک کسکینلیمه سی ، ذهنک تربیه سی ، معلومات اکتسابی حسنات ایچون موجود قوتی تقویه ایتدیکی کبی سیئات ایچون دخی قابلیت تزیید ایتمکده در . قوه ذهنیه مزده ترقی بر نمای اخلاقی ایله برلشمزسه احوالمنزی دها فنا بر شکله قویار . بو انکشاف اخلاقی ایچون دخی بن تربیه وجدانیه دن ماعدا بر منبع و بر اساس کورمیورم . مملکت مزده کلیسائی حکومتدن پک حکیمانه صورتده آیرمشر . فقط حکومت مزک بوتون شکل و اساسلری اهالیزک قانیشلری قناعتلری اوزرینه مؤسسدر . بالفرض مساوات حقوقه و بالتلیجه اداره جمهورییه اهالینک حق شواساس اوزرینه مؤسسدرکه ، جمله انسانلر طبیعت کلیه نك اولادلری و بالتلیجه یکدیگرینک برادرلیدر . بو ایمان بر طرف ایدیلر سه اجتماعیا تمزک ملی یقیلیر جمهوری و حریت رینه استبداد و اسارت میدان کتیر بز حکومتک نفوذنی بر قاج ممتاز کیمسه لرک الهی بر حقوق یا خود قوه عسکرینه ایله اهالی اوزهرینه طرح ایتدکری برشی تلقی ایتیز .